

Vistabella i a Crevillent (xxxix 73,6, xxvi 12117, 152.21).

No sé que pensar d'una dada antiga de Dénia, a 1273, «licència a Simon Guasch, batlle de Dénia, per a poblar el lloc del terme dit *Polinar*» (Mtz.Fdo. *Doc.Val.ACA* I, n. 1458); no sembla, però, que hi pugui haver lligam lingüístic amb *Olimbroi*, del qual hem trobat, s.v. una gènesi clara i incompatible amb les presents qüestions.

¹Varró, Fontinus, Pomponi, Ulpia.

POLIG

Diversos poblats i llocs menors. És supèrflua la grafia amb *-tg* del *N.C.E.C.* i altres.

1) Llogaret dels Aspres rossellonesos, agre. a Cameles, pocs k. a l'O. de Tuïr,

MENC. ANT. 991: un Sintilles dóna diverses propietats, una que «afrontat in *Rellano* et in *Puligo* et in Valle Grossa --- est ista omnia in com. Ross. et Valle Asperi ---» (*Cart.* d'Elna, f 197, Moreau xiv, 162); 1268: «bordam --- in vilario de *Poligio*» (*InuLC* s.v. *capfoch*); Ponsich (*Top.* 33) hi afegeix *Pulig* a. 982 i *Poligio* 1180.¹

2) Un dels llogarets de la *Baronia de Rialb*, afl. dr. del Segre, al qual desemboca poc amunt de Ponts.

PRON. puliç oït a Artesa, La Sentiu i Cardona, (Casac.1920), també ho recordo de l'enq. de 1957 en aquella vall (xviii, 27 ss.).

MENC. ANT. 1092: Mir Oldefret de *Polig* (doc. d'Organyà, *BABL* viii, 537); 1095: «kastrum *Rialbi* in loco q.v. a *Polig*» (id. viii, 542); 1102: vila de *Polig-Pulig* (*BABL* vi, 390).

Crec que era un altre que figura, escrit *Polium*, lloc on un Cavaller Galceran de Sales (*de Salis*) «fortitudinem fecit» sense permís del comte de Barcelona, segons un judici celebrat per aquest amb altres senyors catalans, indatat però deu ser de primers del S. xii, perquè es conserva entre els de R. Bg. IV a l'A.C.A. (*CoDoACA* iv, 343 i *Li.Fe.Ma.* ii, 24). No crec que es pugui tractar de (1) ni de (2) puix que R.Bg. IV no era encara Comte de Ross. ni d'Urgell, i encara que s'hi tracta primordialment d'un Cornelianum, aquest no pot ser, per la mateixa raó, Cornellà de Conflent com suggereix Miquel Rossell en la seva ed.: s'hi parla de molts llocs, sobretot del comtat de Besalú i les terres gironeses. Si ho interpretem com *Polium*, pot ser un duplicat etimològic de (1) i (2).

Altres homònims més o menys perfectes *Estampolig*, NL menor d'Estagell (enq. d'allà) que interpreto *Estany Polig*.

ETIM. Tots ells vénen sens dubte del nom de planta *PULEJUM*, que en diminutiu ha donat l'aromàtic polioli en català (*DECat.* vi 643; *DECH* s.v. *POLEO*). Evolució fonètica correcta, perquè el mot ll. era en realitat

PULÉJUM. Amb E breu i JJ geminada com resulta de la discussió entre D'Ovidio i M.Lubke (a prop. de l'italià *puleggio*: *AGlot.*x, 413; *ZROH.* xiv,264).

DERIVATS: *El Poliol* mas., pron. *el puriç* (amb dissim.), te. Llèmena (enqs. locals, xlii, 93 allí i Amer). I a Mall., Camí des *Puritxol*, te. Sta. Margalida (xl, 25.20): el que va des del poble a *La Forca* (Masc. 20A43): ve, doncs, de Politjol amb aquesta dissim.

Degué haver-hi un antic homònim o parònim, es-tranyament idèntic a la Bètica sobre el qual s'imposa cridar l'atenció, si més no per la seva gran antiguitat (S. viii o ix?). Per Dozy sabem (*Suppl.*, 700a) que Abenhaian, l'historiador cordovès, informa que «le comte Servando s'était emparé par surprise de la 15 forteresse de *Polei*» (*tasauuar bi-buläy*). N'hi ha una monografia d'Aguilar y Cano que li dóna el qualificatiu de 'castell': «*Hins-Belay* histórico acerca del castillo de *Poley* (Córdoba)» (Ms., 51 pp., 4^a. 1892) (suposo err. per *hish-bolay*; nom que no trobo en cap nomenclàtor d'aquesta prov.).

Pla Poliger (-gé, que m'indica Mn. Julià Pascual, de Camprodon, 1978), sense localitzar, però deu ser el mateix de la Garrotxa: Pla de *Poliger* immediat a l'E. del poble de Sant Jaume de Llierca (Danés, *Libre d'Olot* pp. 69 i 61) o sigui: un pla tot florit de polioli.

Serien inexplicables les diverses variants si vingués d'això el nom d'una església de La Selva, sufragània de Llagostera, i propera a Penedès, que recull Monsalv.: «*San Ampelio* de Panedes» (xvi, 269) amb cita de 1362: «*Sancti Polei de Panadesio*» (p. 270), i en el xvii, 66, hi afegeix a. 1691: eclesia Sti. *Empelis* de «Penedas». Suposo resultat d'un embull sacristanesc entre *Hippolytus* i *Pelagius* (o *Appelles*?).

¹ Res a veure amb *Molig* com suposa Guiter en una de les seves frívols suposicions pre-romanes (*RLiR* xxvii, 2), veg. l'article *Molig*. Res més que la casual term. car no hi hagué prefix *mo-*, *po-* en cap llengua circum-pirenaica, pre-romana o no.

Polina, V. *Pola*

POLINYÀ

Polinyà del Vallès, poble i municipi del Vallès Occidental, a la dreta de la riera de Caldes.

PRON. MOD.: *puligà*, oït a Castellar per Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT: 991: *Polignano* (Mas *N.H.Bna* xiii, 266); 994: *Polegnano* (*Cart.* St. Cugat i, 248); 1031: *Pauliniano* (*Cart.* Sant Cugat ii, 169); 1056: *Poliniano* (Mas x, 9); 1068: *Pauliniano* (Mas x, 85); 1094: *Polina* (Mas x, 205); 1104: *S. Salvatoris de Polignan* (*Esp. Sagr.* xxix, 465); 1121: *Polinm(an)ano*